5.10 Rio de Janeiro, 1982

Rio de Janeiro besöktes under en dag, en månad efter Inkaledsturen, då jag via Lima skulle åka till Sverige på den första fria semesterresan inom utlandskontraktet en resa/år

Bild 5.10.1 – Från Corcovado: Sockertoppen t.v., Copacabana i mitten och Ipanema t.h.

Bild 5.10.2 - Guanabarabukten från det 700 m höga berget Corcovado (Ipanema mitt i).

Bild 5.10.3 – Linbana till Sockertoppen.

Bild 5.10.4 – Hänförande utsikt, även från Sockertoppen.

Bild 5.10.5 – Panorama över Guanabukten.

Bild 5.10.6 – Copacabana.

Bild 5.10.7 – Ipanema med få badgäster årets kallaste månad, juli.

Bild 5.10.8 – Rio de Janeiro i all hast, juli 1982, under en dag, mellan kl. 6 och kl. 22.

Bild 5.10.9 – Sockertoppen låg vid Copacabana helt nära Rio de Janeiros centrum.

Bild 5.10.10 – Kristusstatyn, 30 m, på Corcovado byggd av Skanska (Limhamnscement).

5.11 Grand Canyon, 1991

Då en promenad ned och upp i Grand Canyon, 1 600 m i nivåskillnad, föreföll övermäktig i lågskor tog jag i stället en busstur till Lake Powell och gummibåt ut på Coloradofloden därifrån. Det fanns visserligen åsneturer ned till botten av Grand Canyon men kötiden till dessa turer var ca 3 mån. Även Lake Mead nedströms Grand Canyon besöktes med båt.

Bild 5.11.0 – Coloradofloden med Lake Mead, Grand Canyon, Lake Mead och Sedona.

Bild 5.12.1 – Blankslipad kalksten intill Coloradofloden vid Lake Mead.

Bild 5.12.2 – Strömt vatten mot Grand Canyon.

Bild 5.12.3 – I gummibåt på Coloradofloden.

Figur 5.12.4 – Strandhugg med pick nick.

Bild 5.12.5 – Åsnetur till botten av Grand Canyon hade krävt bokning lång tid i förväg.

Bild 5.12.6 – Coloradoekorre tigger.

Bild 5.12.7 – Svindlande nivåskillnad om 1 600 m ned till botten av Grand Canyon.

Bild 5.12.8 – Årmiljoners erosionskanter.

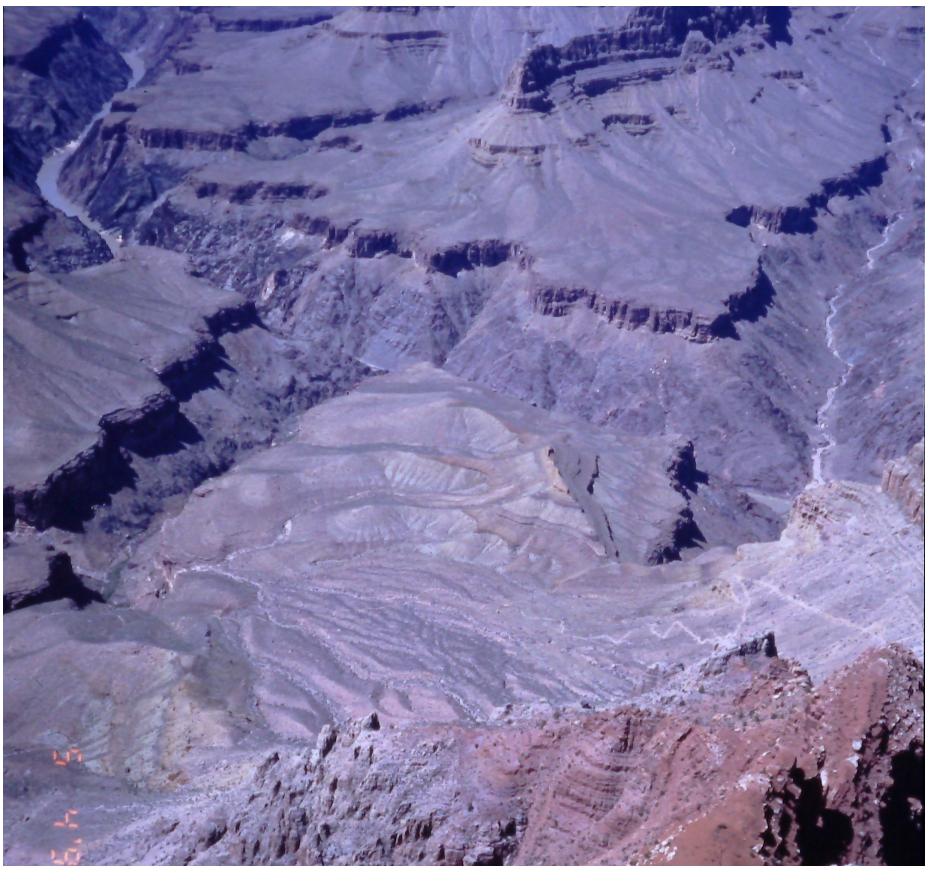

Bild 5.12.9 – Coloradofloden i riktning mot Lake Mead.

Bild 5.12.10 – Kvällsskuggan nalkas.

Bild 5.12.11 – Klippkanter repeteras om och omigen.

Bild 5.12.12 – Inte ett steg till för då väntar avgrunden.

Bild 5.12.13 – På kanten av bråddjupet.

Bild 5.12.14 – Scenerier utan motstycke under solnedgång över Grand Canyon.

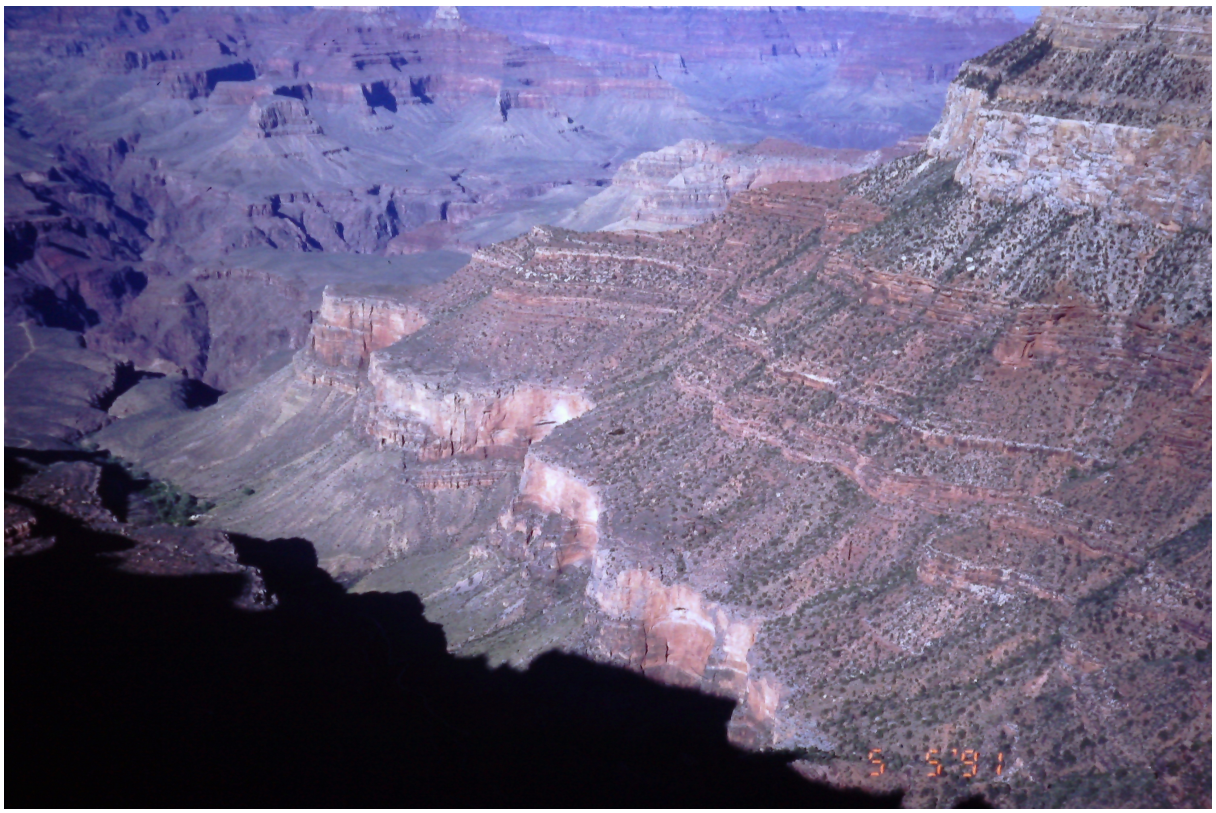

Bild 5.12.15 – Kvällssolen värmer gott.

Bild 5.12.16 – In i skuggan igen.

Bild 5.12.17 – Skuggorna spelar fritt.

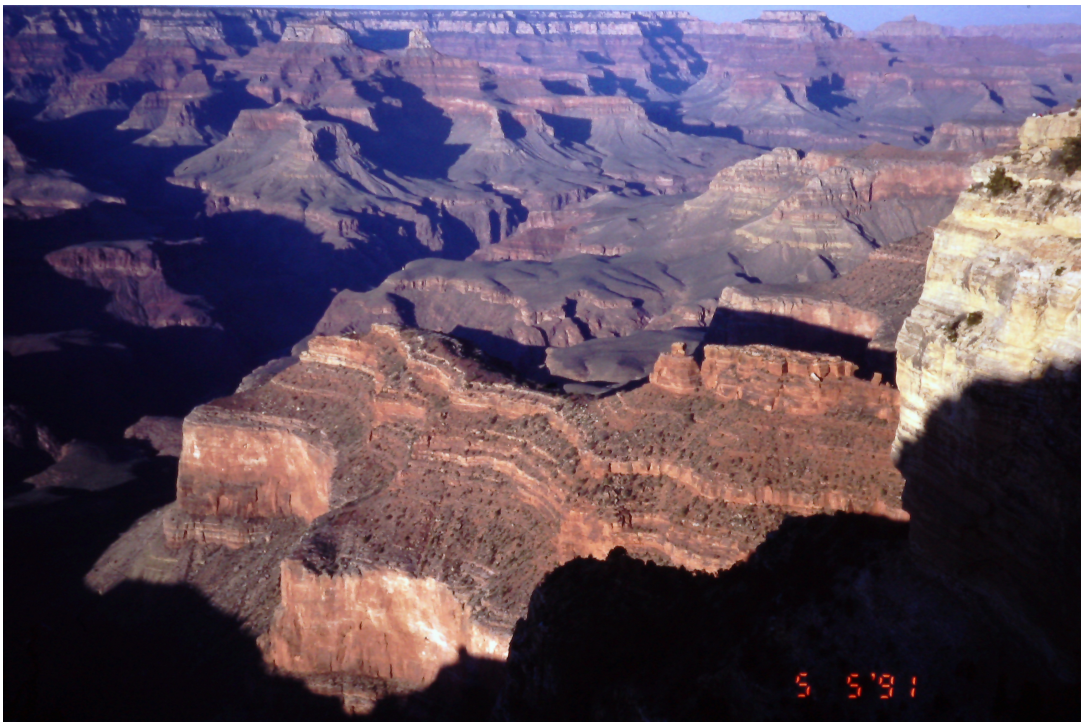

Bild 5.12.18 – Allt kvällsrödare bilder.

Bild 5.12.19 – Snart har solen gått ned.

Bild 5.12.20 – Inte riktigt än har solen gått ned.

Bild 5.12.21 – Skymningssol förstärker skuggorna.

Bild 5.12.22 – Svartröd dramatik.

Bild 5.12.23 – Röda signaler ….

Bild 5.12.24 - …. i ett mörkdunkelt töcken.

Bild 5.12.25 – Solens sista strålar …

Bild 5.12.26 - trollas bort med hjälp av bländaren på kameran.

Bild 5.12.27- Morgonsolen bländar nästa gryning före det att planet mot Las Vegas lyfter.

Figur 5.11.28 - Las Vegas – så långt från naturen, som man kan komma.

Figur 5.11.29 – Trots brist på natur, makalös färgprakt.

Bild 5.12.30 – Lake Mead och Hoover Dam från flygplansfönstret.

Bild 5.12.31 – Lake Mead och Hoover Dam som modellbygge.

Bild 5.12.32 – Hoover Dam reglerar Lake Mead och Coloradofloden.

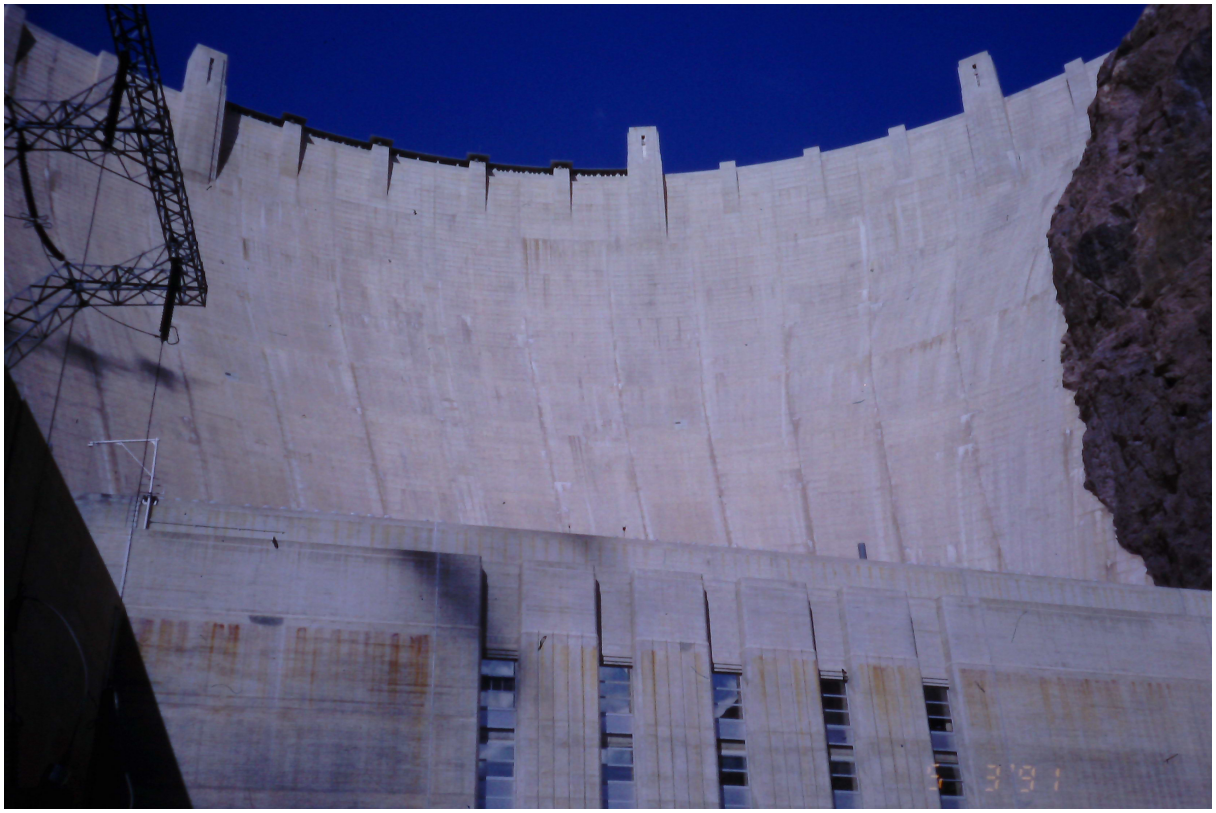

Bild 5.12.33 – Hoover Dam: höjd hela 222 m – dammlängd 379 m. Dammen byggdes mellan 1931 och 1936 och är uppkallad efter president Herbert Hoover. Dammen säkrar tillgången till vatten för städer och lantbruk i södra Californien och Arizona. Den innebar också ett skydd mot översvämningar till följd av snösmältningen. Även elproduktion var ett viktigt syfte. Kraftverket har genom sin produktion av elektricitet stor betydelse för utvecklingen inte minst i Las Vegas i 5 mil nordväst om dammen. Effekten är 2 080 MW.

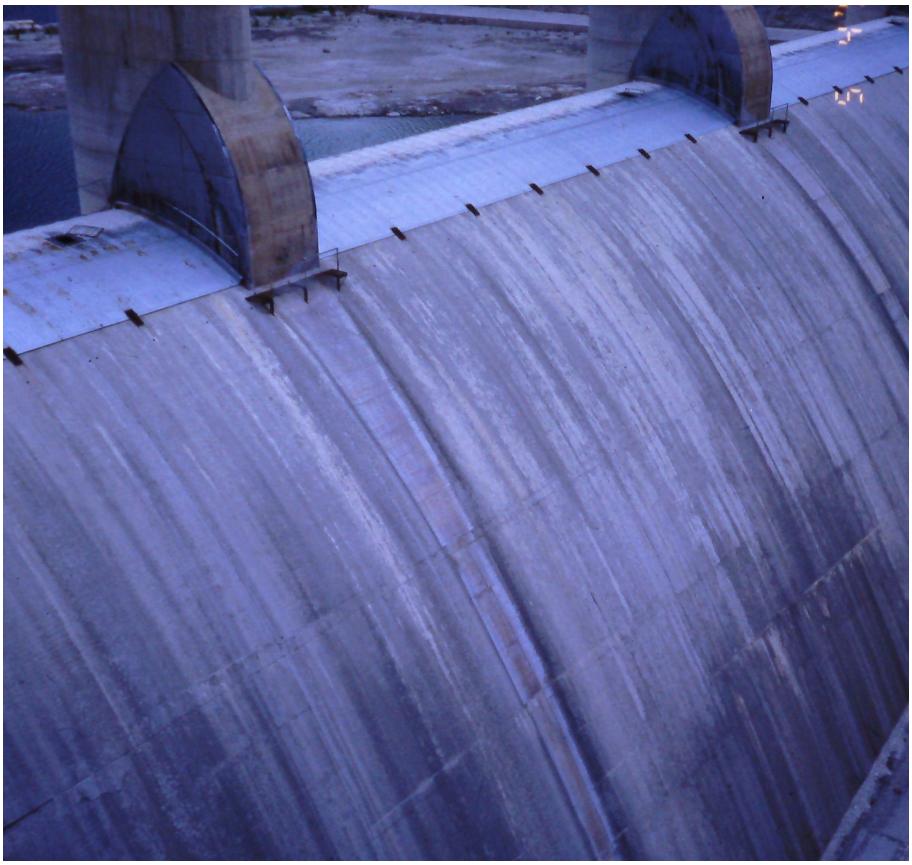

Bild 5.12.34 – Nödöverfall för vatten och dammluckor. Dammen tog tre (3) år att gjuta.

Bild 5.12.35 – Massiv valvdamm i betong.

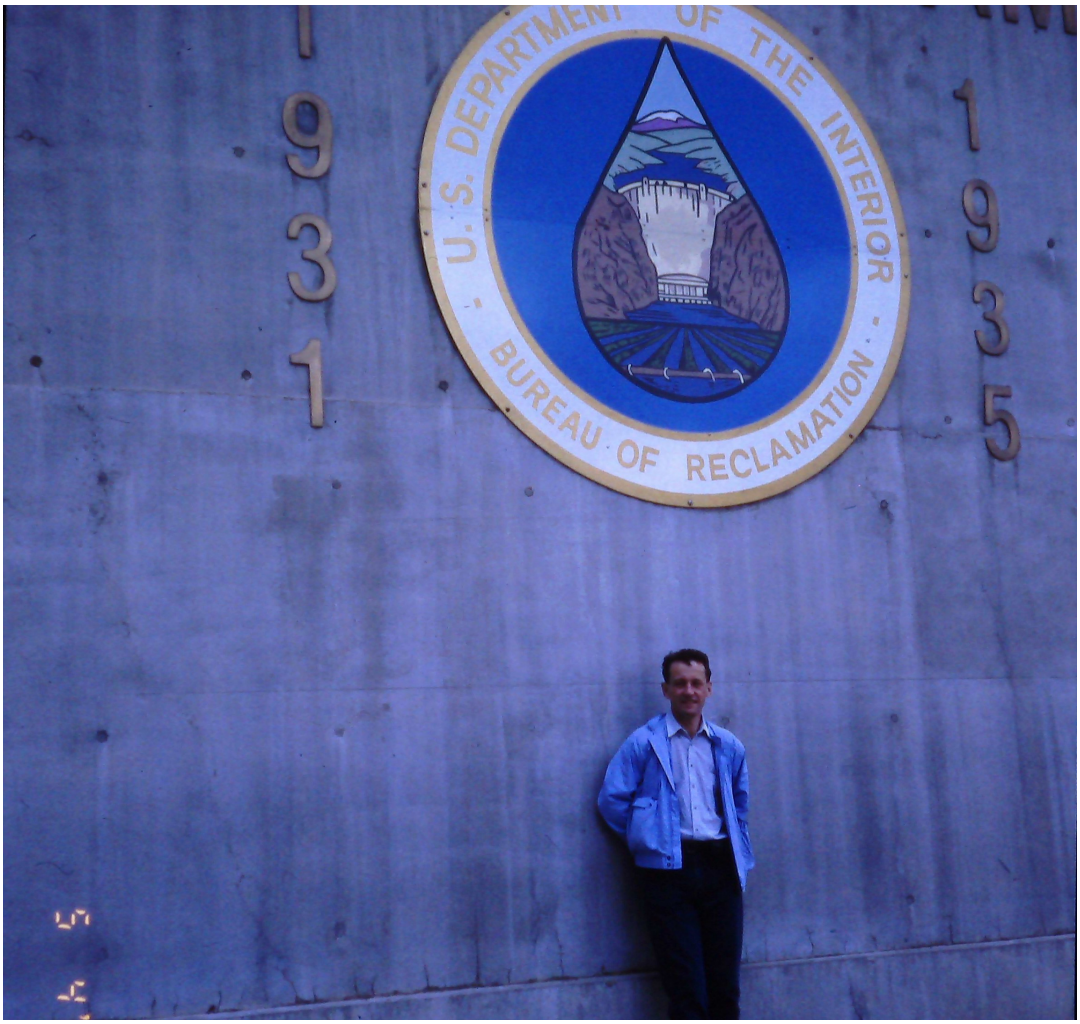

Bild 5.12.36 – Byggår 1931-1936. Dammen hette Boulder Dam 1935-1947.

Bild 5.12.37 – Valvdamm och bågbro på route 66. Ca 21 000 byggarbetare sysselsattes.

5.12 Grand Canyon, 2002

Vid föredrag på ACI (American Concrete Institute) årskongress i Phoenix, 2002, besöktes sevärdheter i omgivningen, t.ex. Grand Canyon, tillsammans med dottern Madeleine.

Bild 5.12.1 – Dottern Madeleine med på Mac Donald, Sedona.

Bild 5.12.2 – Sedonadalen – scen för många filmer om ”The Wild West”.

Bild 5.12.3 – Route 66, Flagstaff, Arizona.

Bild 5.12.4 – Route 66, Flagstaff, Arizona.

Bild 5.12.5 – Fredonia, Utah.

Bild 5.12.6 – Cameron, Arizona.

Bild 5.12.7 – Madeleine vid View Point och stupet ned i Grand Canyon.

Bild 5.12.8 – Förstärkande molnskuggor i Grand Canyon.

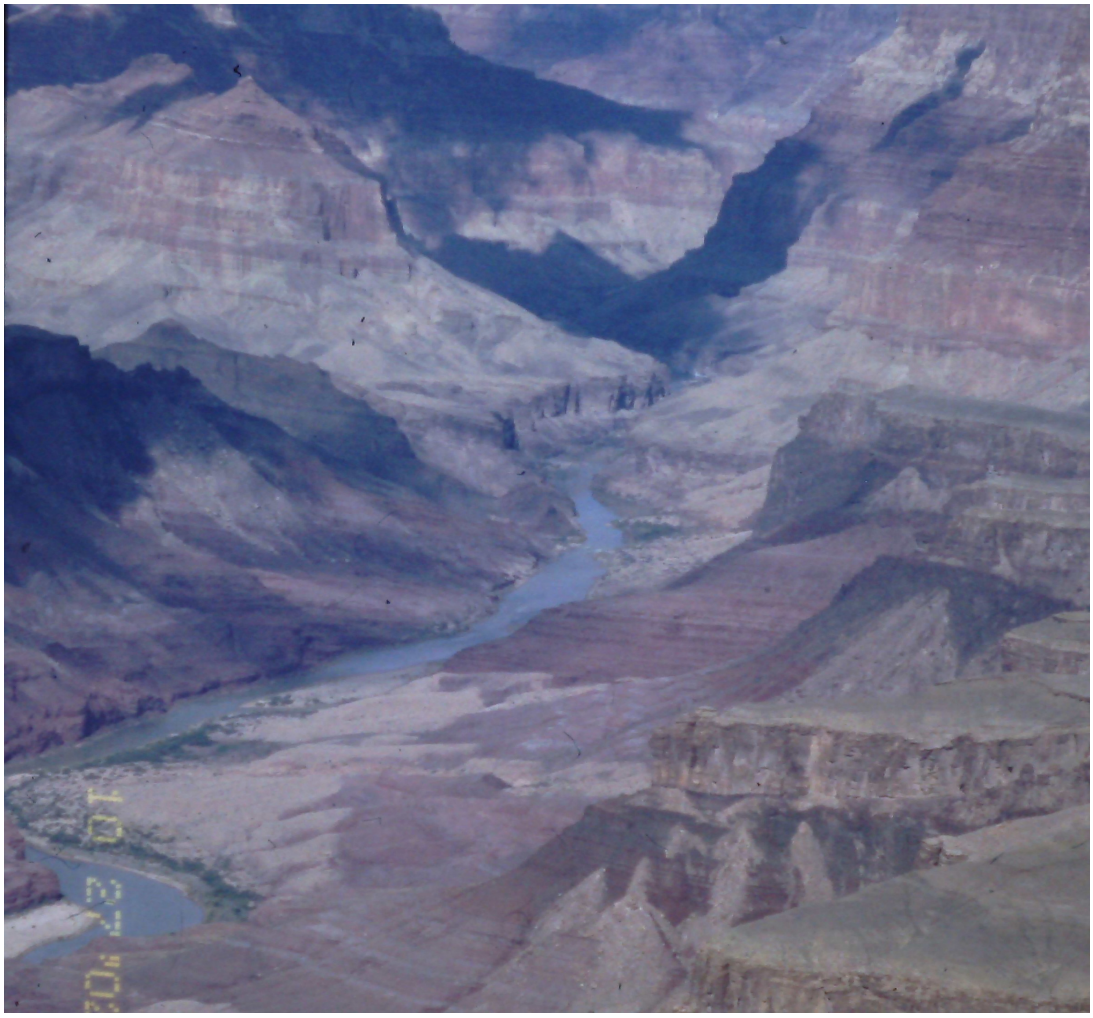

Bild 5.12.9 – Coloradofloden.

Bild 5.12.10 – Grand Canyon ur dimman.

Bild 5.12.11 – Kaja i fokus.

Bild 5.12.12 – Canyon i skarp skugga.

Bild 5.12.13 – Grand Canyon åter in i regnmoln är ett eroderat ökenlandskap i nordvästra Arizona. Grand Canyons nationalpark (4 926,7 km² stor) är sedan 1979 med i Unescoslista över världsarv. Coloradofloden har grävt sig ned i berggrunden under lång tid och bildat världens största kanjon. Den är cirka 446 kilometer lång, 0,4–24 kilometer bred och upp till 1,6 kilometer djup. Grand Canyon kallas världens största och äldsta historiebok, eftersom den innehåller så många olika gamla bergarter. Det övre lagret består av den yngsta bergarten, som är en kalksten och som är 250 miljoner år gammal. Under kalkstenslagret finns fler äldre bergarter. I klipporna kan man hitta många fossiler. Höjningen av Coloradoplatån är ojämn, vilket resulterat i att den norra sidan av Grand Canyon är mer än 300 meter högre än den södra. Grand Canyons lagerföljd avsattes under en tidsperiod för mellan 2 miljarder år och 230 miljoner år sedan. Snöfall vanliga.

Bild 5.12.14 – Grand White Canyon.

Bild 5.12.15 – Grand variations. Exakt hur kanjonen bildades är omstritt och man har inte kunnat specificera dess exakta ålder eller identifiera de specifika processer som bildade den. Grundnivån hos Coloradofloden förändrades för 5,3 miljoner år sedan när Californiaviken öppnade och sänkte flodens lägsta punkt. Detta resulterade i ökad erosionshastighet och urholkade nästan hela kanjonens djup för 1,2 miljoner år sedan.

Bild 5.12.16 – Coloradofloden: Deep, deep below.

Bild 5.12.17 – At the end of the day.

Bild 5.12.18 – Två resglada svenskar …

Bild 5.12.19 … ser skuggorna växa fram.

Bild 5.12.20 – Bergen övermannar …..

Bild 5.12.21 -- varandra.

Bild 5.12.60 – Så många berg att se - …

Bild 5.12.22 ..– så trött, så trött.

Bild 5.12.23 – Utmejslade skuggor.

Bild 5.12.62 – Trånga, branta dalar.

5.13 Niagarafallet, 1991

Min första konferensresa vid LTH gick till Cincinnati, 1991, med ett tillägg av 18 st. stopp i USA vari bland andra resmål Niagarafallet ingick, Figurer 5.8, och Las Vegas (pkt 5.8). Även Hawaii hade ingått, men tidsrymden var begränsad, varför detta mål ströks. Efter promenad till kanadensiska sidan av Niagarafallet uppstod problem eftersom visumet i USA endast gällde ett besök i USA. Det krävdes rätt lång övertalning av mig vid gränsbommen för att jag åter skulle kunna komma i i USA, andra till varnagel. Bland annat fick jag hänvisa till mitt tal i Cincinnati den 1/5-91 dvs. jag var förstamajtalare där. Nytt visum hade krävt ett ambassadbesök i Canada, någonstans, där svensk ambassad finns. Amerikanska fallen och Hästskofallen är de största, med en bredd på 325 respektive 920 meter, medan Brudslöjefallen är betydligt mindre. Hästskofallen ligger till två tredjedelar i Kanada och till en tredjedel i USA. De andra två fallen ligger i USA. Niagarafallen har en fallhöjd på cirka 54 meter och hör inte till världens högsta vattenfall, men de är breda och har en extremt hög vattengenomströmning. Man ser till att minst 2 000 kubikmeter/sekund passerar fallen. År 1829 överlevde blev Sam Patrch fall nedför Hästskofallen.

Bild 5.13.1 – Inget räcke intill det 55 m höga fallet.

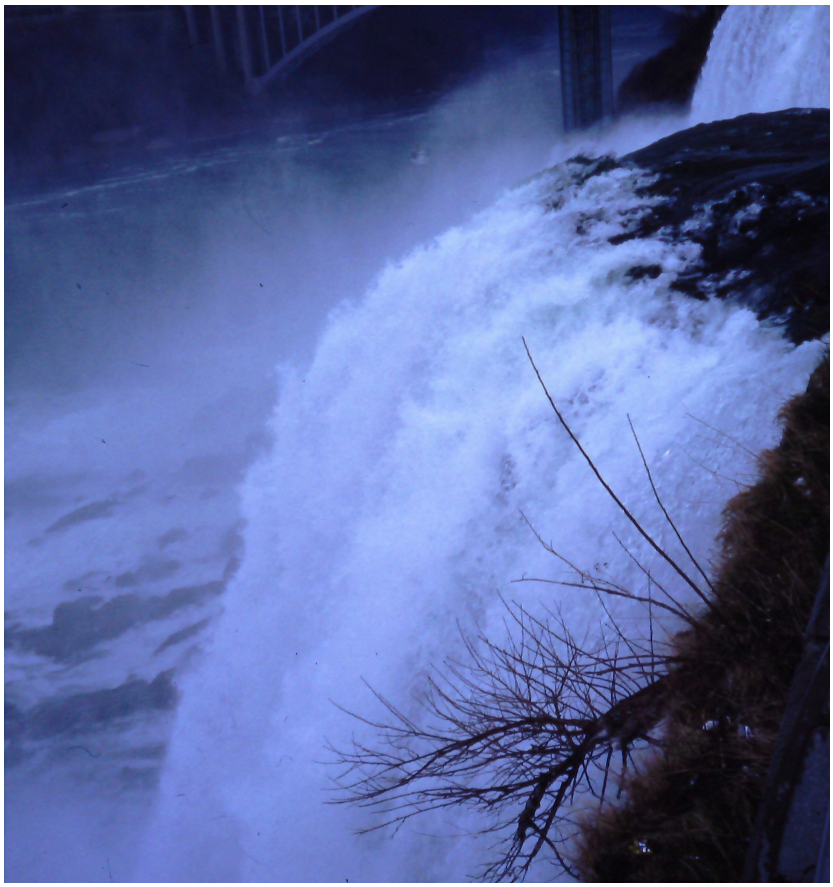

Bild 5.13.2 – Stor risk att ramla i - 55 m nedåt.

Bild 5.13.3 – Vattenrök på rundtursbåten Misty helt nära vattenväggen.

Bild 5.13.4 – Enorma vattenmängden föll handlöst utför Niagarafallen. Många har byggt olika sorters anordningar för att skydda sig, exempelvis tunnor, och några har överlevt medan andra har omkommit. Bland de mer berömda märks Annie Taylor och Bobby Leach. Numera är det förbjudet att utan särskilt tillstånd försöka sig på sådana övningar.

Bild 5.13.5 – I rundtursbåten Misty - intill vattenväggen.

Bild 5.13.6 – Utsikt uppifrån fallen. Den 29/3 1848 bildades en ispropp som stoppade nästan allt vatten från att komma fram till fallen. Den 2/1 1929 kom USA och Kanada överens om en plan för att bevara fallen för framtiden. Fallen är en stor turistattraktion och miljontals besökare kommer varje år för att se dem, framför allt under sommaren.

5.14 Ukiah, 1991

En tur till San Fransisco ingick i 18-stopsresan där jag bodde hos svärfars kusin Alric.

Figur 5.14.1 – Alric med sambo. Mäktig natur fanns att tillgå i form av Red Wood-skogar.

Figur 5.14.2 – En Red Wood-stam med 8 m diameter och 25 m i omkrets; ca 110 m hög.

Figur 5.14.3 – Red Wood-hydda.

Figur 5.14.4 – Alla Red Wood-träd hade brunnit lite visade aska vid ytan på trädet.

Figur 5.14.5 – Stillahavskusten norr om Ukiah.

Figur 5.14.6 – Fukt närde vårblomningen.

Figur 5.14.7 – Ingen gångväg kvar.

Figur 5.14.8 – Lunch på första Stillahavsparkett.

Figur 5.14.9 – Gult är vackert.

Figur 5.14.10 – Lila är också fagert.